

Fenyegető rém.

Kiütéses tifusz Nagykárolyban.

Hivatása teljesítése közben egy rettenetes betegség bacilusaival fertőződött meg Dr. Áron Sándor Szatmármegye törvényhatósági főorvosa.

Jelentettük, hogy Nagybánya közelében Fermezelyen több kiütéses tifusz megbetegedés történt. A betegséget egy Szolyváról jött famunkás huzozta be Szatmármegyébe. A veszedelmes betegség tovább terjedésének megállítására céljából Dr. Áron Sándor th. főorvos személyesen jelent meg Fermezelyen a fertőzött lakásokban és tette meg intézkedéseit. Eredményesen intézkedett, mert a járvány Fermezelyen tovább nem terjedt és a négy életben maradt beteg gyógyulóban van.

Dr. Áron Sándor mikor két hét előtt Fermezelyről haza érkezett, rosszul érezte magát és azóta lakásán betegen fekszik. Hétfőn este Dr. Sternberg Géza és Dr. Starke Antal orvosok megállapították, hogy Dr. Áron Sándor kiütéses hasi hagymázban szenved, amely betegség csirával a legnagyobb valószínűség szerint Fermezelyen fertőződött meg. A beteg állapota aggasztó, állandóan 41 fokos láza van.

A beteg családja táviratozott Dr. Gerlóczy budapesti orvostanárért, aki azonban eddig még nem érkezett meg.

A kiütéses tifusz rendkívül ragadós betegség. Sokkal gyorsabban terjed, mint a pestis vagy a kolera. A hatóságnak minél sürgősebben a legerélyesebb óvrendszabályokat kell alkalmaznia, hogy a fenyegető rém tovább terjedése megakadályoztassék.

Nagykároly város diszpolgára Amerikában.

Chicagóban tüntetnek Apponyi ellen.

Nagykároly rendezett tanácsu város egyik diszpolgárának, Apponyi Albertnek amerikai útja — úgy látszik — nem fog olyan simán lefolyni, amint azt ő maga és amerikai barátai remélték.

Most Chicagóban várják Apponyit s a Chicagó Socialist Party magyar osztálya közli, hogy ott a szocialista munkásság készül arra, hogy Apponyi útját megzavarja. A munkások felhívásban fordultak a dolgozó munkásokhoz, amelyben többek között a következőket írják:

Apponyi a reakeziós politikai szédelő, aki eddig Magyarországon ámitotta az embereket, most Amerika közvéleményét készül tértrevezetni. Hogy felvilágosítsuk a dolgozó magyarokat és az elfogulatlan amerikai közvéleményt, közlünk néhány adatot Apponyi közéleti működéséből. A „nemzet csalogánya”, uralomra jutva, a minden országból kiűzött kártékony fekete sáskahadakat, papokat, szerzeteseket, apácákat rászabadította a nyomorban színlődő népre. Mint közoktatásügyi miniszter, a közművelődés ügyét a sötétség terjesztőinek kezére játszotta és így elkerikalizálta az országot. Kossuth Ferenc és társaival együtt aljas intrikákkal meggyújtotta, hogy a magyar nép legelémibb jogához, az általános, titkos választójoghoz jusson. Ez az ember merészel átjönni a szabad Amerikába, ez az ember merészel szabadságról és műveltségről előadást tartani!

Mi, a dolgozók és fölvilágosultak nevében mély megvetéssel fogadjuk mindazon gonosz tettei miatt, amiket a vérig, csontig kiszípolozott magyar nép ellen elkövetett.

Munkások! Ne engedjétek magatokat felhasználatni a szélhámosoktól és ne üdvözlésre, hanem megvetésre készüljétek. Ha közénk jön, dörögjük a fülébe: Le a sötétlelkű népcsalóval!

Városi ügyek.

— Az utcái világítás botránya. Nincsen annyi tenger csillag az égen, mint ahányszor a nagykárolyi utcái világításról irtunk már. Komolyan, tréfásan, dühöngve és kérlelően.

De a csillagászati naptár szerint berendezett villanyvilágítási mizériák mégis megvannak. Pedig szégyen és gyalázat az, ami Nagykárolyban az utcái világítás körül történik. Ezuttal csak a bajok egyik részével akarunk foglalkozni. A világítási terv szerint, akkor midőn hold van, a villanyvilágítás szünetel. Ez még megjárja, a mikor a hold tényleg világít. Megtörténik, még pedig igen sokszor, hogy a holdat sűrű fellegek takarják el és az utcákon korom sötét van. Ilyenkor a józan ész azt diktálná, hogy felgyujtsák az utcái villanyt. De nem teszik, mert a naptár szerint kutyakötelessége a holdnak, hogy világítson. Így történt szombat este is. Tizenegyóra után mikor a holdnak fel kellett volna ébredni, a világítási naptár rendelkezése szerint a villanylámpák elaludtak. Vak sötétség volt, míg csak meg nem virradt. A holdat fellegek borították. Veszélyes volt az utcán járni, különösen annak, aki tudja, hogy az egész város területén éjjelenként négy rendőr vigyáz a közbiztonságra. Vajjon meddig tartanak még ezek a slendriánságok?

Irodalom, művészet.

— Magyar Figyelő. Tisza István gróf és Herczeg folyóiratának legújabb, negyedik számában az érdekes olvasnivalók sorozatát Tisza cikke nyitja meg. Wertheimernek nagy Andrassy-könyvét ismerteti erős kritikával s a nagyon becses helyreigazítások egész sorával gazdagítja ezt a fontos problémát. Réz Mihály és Herczeg Ferencz a radikális nemzetiségi politikát vizsgálják egy-egy cikkben. William Alexandre Coote, „A fehér rabszolgakereskedés” ellen való küzdelem világhírű vezére a Magyar Figyelő számára cikket írt a leánykereskedés kérdéséről. Farkas Pál „A mult fogalmai és a jelen fogalomzavara” címűen a nyugati kultúra és a progresszív eszmék kérdését vizsgálja meg. Kisbán Miklós zamatoss elbeszélése, Perczel Dezső visszaemlékezései, Schächter Miksának a beteg munkások és az orvosok viszonyáról szóló tanulmánya, Lyka Károlynak Székely Bertalan festésétét méltató cikke, Alexander Bernátnak Prohászka Ottokár filozófiáját elemző tanulmánya után a Följegyzések rovatában érdekes kisebb tanulmányok, megjegyzések, hozzászólások következnek. Ez a gazdag tartalom a fiatal folyóirat magyar kultúrtörékvéseit nagyon beszédesen tolmácsolja. A lap havonként kétszer jelenik meg, előfizetési ára negyedévre 6 K, félévre 12 K, egész évre 24 K. Előfizetést elfogad a kiadóhivatal, Andrassy-ut 10 s minden könyvkereskedés.

H I R E K.

— A fősorozásokat elhajasztották. A honvédelmi miniszter tegnap leiratott intézett Szatmármegye alispáni hivatalához, amelyben az idej megyei fősorozások terminusait közli. A rendelet szerint: „miután nem valószínű, hogy a folyó 1911 évre kiállítandó ujozokról szóló törvényjavaslatot oly időben szavazzák meg, hogy az idej fősorozás már március 1-én megkezdhető legyen, felhívom a vármegye törvényhatóságát, hogy újabb ujozezozási, utazási és működési tervezetet állapítson meg, még pedig akként, hogy az idej fősorozásokat az április 1-től május 31-ig terjedő időtartam alatt fogantathassák.” A megye területén tehát április hó 1-én kezdődnek a fősorozások.

— Az Oltáregyesület felolvasó estélye. A következő sorok közlésére kértünk: Buttykay Antal, amint a napokban értesített, betegség miatt nem tudja megtartani előadását az oltáregyleti estélyen. Helyette Pallmann Péter főgimnáziumi tanár fog beszélni. — Szentiványi Béla oltáregyesületi igazgató.

— Szatmári Hírlapírók Szindikátusa. E czim alatt hétfőn szövetségbe álltak a Szatmáron működő ujságírók. Az alakuló értekezleten, amely dr. Veréczy Ernő, az Északkelet felelős szerkesztőjének irodájában Bodnár Gáspár elnöklése alatt folyt le, tizenöten vettek részt, de még nyolczan bejelentették csatlakozásukat. Miután Seress Imre, a Szamos főszerkesztője betérjesztette a szindikátus szervezeti szabályzatát, tiszteletbeli elnökökké dr. Fejes Istvánt és Bodnár Gáspárt, ügyvezető elnöké Seress Imrét választotta az értekezlet.

— A csengerbagosi rablógyilkosok. A vért-fagyasztó kegyetlenséggel elkövetett csengerbagosi rablógyilkosság tettesei ügyében f. év márczius 1-én fog ítékezni a szatmári kir. törvényszék esküdt bírósága.

— Szunyog Misi életrajza. A Fehérgyarmaton megjelenő „Fehérgyarmati Herald” hét hasábon zengi Szunyog Mihály dicséretét. A többiek között így ír: „Szunyoghvallása. Az ellenpárt, mely liberálisnak tartja magát azzal próbál szerencsét, hogy Szunyogot zsidónak kereszteli el. Nem tartjuk szégyennek a zsidó vallást, de sietünk kinyilatkoztatni, hogy mindenkor vérbeli kálvinista volt és az ma is. Különben is ősrégi nemesi családból származik.” Szerintünk is teljesen mellékes körülmény, hogy a képviselőjelölt milyen vallású és így csupán csak az igazság kedvéért igazítjuk helyre a F. H.-nak Szunyog származására vonatkozó közleményét. Szunyog Mihály ezelőtt Strasser Misi, Inápusztán (Tolna m.) született, hol atyja Strasser Ignác izr. vallású botos ispán volt. Strasser Misi gimn. tanulmányait Pécsen végezte és mielőtt „dicső hazafi”-nak csapott volna fel rekiám-levelezőlapokkal kereskedett. Nővérét Rósenthal Sándor a mohácsi izr. hitközség egyházfia bírja nőül. Misi a házassága miatt tért a kálvinista hitre. Egy dussgazdag s már nem fiatal özvegy asszonyt vett feleségül. Hát ilyen vérbeli kálvinista Strasser Misi.

— Fegyházra ítelt gonosztevő. Megirtuk a mult év november havában, hogy Gellért Gedeon 22 éves piskolti legény gyilkos szándékkal megtámadta édes apját és előbb revolverlővésszel, majd zsebkésével súlyosan megsebesítette. A fiatal gonosztevő felett tegnap ítékezett a szatmári kir. törvényszék esküdt bírósága. Az enyhítő körülmények figyelembevételével 3 évi fegyházra ítélték.

— Köszönet nyilvánítás. A ref. egyház iskolái részére a Takarékpénztár 20 koronát, a Központi Takarékpénztár 20 koronát, az Önségélyző Népbank 15 koronát voltak kegyesek adományozni, melyekért halás köszönetet mond az egyház nevében az iskolaszéki elnök.

— Választási zavargások Csekében. A fehérgyarmati kerületben — mint már említettük — nagy a tülekedés a mandátum körül. A tülekedőket most már támogatják a lelkes hivek is, akik ilyenkor pártbűség és pártkassza árnyában exponálják magukat a szeretett jelöltért. Az meg csak természetes, hogy az elvek tekintetében való meggyőződésnek leghatasosabb és legtermészetesebb eszköze: a bieska. Szatmárcsekében érveltek először a magyarok. Dr. Szunyog Mihály képviselőjelölt pénteken programbeszédét tartotta Csekében. Ezalatt összeszedelőzködtek a dr. Jármy Béla pártján levő választók és a programbeszéd ellensúlyozására tüntető ellenmenetet rendeztek. Az ellenmenet a faluvégén meg is támadott két nagyari szekeret, amelyek Szunyog párti választókat vittek és a korteszászlónak csakhamar a boldogabbik végére került a sor. A Szunyog-pártiak erre kirántották az argumentumot: a bieskát és ezzel keresztülvágták magukat a támadók harezvonalán. Jelentékenyebb sérülés szerencsére nem történt.

— A Duna-Tisza csatorna rég vajudó ügye végre a megvalósulás stádiumába lép. Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter a Magánmérnökök Országos Szövetsége egy nála tisztelt küldöttségének kijelentette, hogy rövid idő múlva előterjeszti a képviselőházban a Duna-Tisza-csatorna építésére vonatkozó törvényjavaslatot. A csatorna építési költségei legkevesebb 60 millió koronára rugnak. A torkolás kérdéséről annyi szivárgott ki, hogy végpontja a csatornának Csongrád lesz.

— Osztálygyűlés. Az Orsz. Magyar Bányászati és Kohászati egyesület nagybánya-vidéki osztálya 1911. év február 25-én d. u. 4 órakor Nagybányán, a kir. bányagazgatóság tanács-teremben osztálygyűlést tart.

— A hivatásos tolvaj. Többet ült már a tömlőczben, mint a szabadlevegőn Lakatos Balog Julis genesi lakos, aki hivatásosan üzi a tolvajmesterséget Szombaton ismét törvény előtt állott a foglalkozása miatt, mivel Nagykárolyban kétféle lopást követett el. A törvényszék hat hónapi fegyházra ítélte Lakatos Balog Julist, aki fellebezett az ítélet ellen.

— A tisztelotesnek párber kell. A Vállaj község határában lévő pórházai tanyán f. hó 5-én meghalt Felhősi József dohányos 1 és fél éves leánya. Felhősi református ember, elment